

Fiskeridirektoratet
Postboks 185
5804 Bergen
Postmottak@fiskeridir.no

Trondheim, 4. september, 2020

Deres referanse: 20/7992

Høring – forslag til tiltak for å redusere bifangst av sjøpattedyr

Sjømatbedriftene viser til mottatt høringsbrev av 10.06.20, med svarfrist den 08.09.20 og leverer med dette sitt høringssvar.

Med virkning fra 1. januar 2022 har USA vedtatt et nytt regelverk som innebærer at det kan gjøres gjeldende importrestriksjoner på fisk og fiskeprodukter fra land som har store bifangster av sjøpattedyr, og som ikke tilfredsstillers USAs standard for dokumentasjon og reduksjon av slike bifangster.

Amerikanske myndigheter har utarbeidet en oversikt over alle fiskerier, inkludert akvakultur, som kan bli gjenstand for eksport til USA. Oversikten er todelt, og angir både hvilke fiskerier som har liten eller ingen risiko for bifangst eller vesentlig skade på sjøpattedyr (exempt fisheries), og fiskerier med vesentlige bifangster av sjøpattedyr (export fisheries). Fiskerier i førstnevnte kategori vil unngå importrestriksjoner. For fiskerier som har vesentlig bifangst av sjøpattedyr, må eksportnasjonen dokumentere omfanget av bifangstene og at iverksatte virkemidler for å unngå/begrense bifangster er like effektive som de amerikanske tiltakene. Dersom dette ikke er tilfredsstillende, kan amerikanske myndigheter innføre importforbud for produkter av disse fiskeriene. Det vil ikke være tilstrekkelig å rapportere at vi ikke har bifangster av sjøpattedyr, uten at dette kan dokumenteres.

Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) har i henvendelse 23. mars d.å. bedt Fiskeridirektoratet utarbeide et høringsnotat med forslag til tiltak for å redusere bifangster av sjøpattedyr i fiskerier hvor dette er en utfordring.

Bakgrunn

Havforskningsinstituttet (HI) har beregnet at det årlig tas anslagsvis 2 900 niser som bifangster i garnfiske langs kysten.

USA benytter Potential Biological Removal (PBR) for å beregne hva som er grensen for akseptabel bifangst. PBR for nise i Norge er beregnet til 2 542 dyr årlig.

I regi av HI har kystreferanseflåten siden høsten 2018 gjennomført forsøk med såkalte akustiske alarmer/skremmeinnretninger (pingere) i garnfiske etter torsk og breiflabb.

Instituttets forsøk viser 70% - 100 % reduksjon av bifangstene av nise i garn med pingere. Dette er i samsvar med flere internasjonale undersøkelser.

For å se nærmere på utfordringene med bifangster av nise i de norske fiskeriene, ble det i regi av HI avholdt et ekspertmøte i juni 2019, hvor internasjonale eksperter på bifangst, pingerprodusenter, garnfiskere med praktisk erfaring med pingere, Norges Fiskarlag, NFD, Norsk Regnesentral og forskere fra HI deltok. Ekspertmøtet anbefalte å innføre bruk av pingere på garnfiske etter torsk i Vestfjorden. Bifangstene av nise i Vestfjorden anslås til om lag 920 pr. år. Dersom bifangstene av nise i Vestfjorden kan reduseres med mer enn 70% vil de totale bifangstene av nise i Norge anslås til under PBR-nivå.

HI viser til at bifangster av niser og andre mindre tannhval primært forekommer i stormaskede garn. Internasjonalt regnes akustiske pingere som den mest effektive metoden for å redusere bifangster av nise og mindre tannhval. Dette har blant annet i flere år vært påbudt brukt i noen garnfiskerier i USA (1999) og EU (2004). Erfaringer viser at bifangstene av nise ved bruk av pingere reduseres med 70% - 100% og ikke har negative effekter på målarten.

Som alternativ til pingere har det vært gjort forsøk med andre metoder, for eksempel ved å legge inn legering i tråden for å øke garnets akustiske refleksjon. Det har også vært forsøkt å øke stivheten i tråden. Disse metodene har imidlertid ikke vist seg like effektive som pingere, og har dessuten hatt negativ innvirkning på fangsten av målarten.

Endringer

På bakgrunn av det som framkommer ovenfor, foreslås det at følgende bestemmelse inntas i forskrift om utøvelse av fisket i sjøen (utøvelsesforskriften) § 29a:

«§ 29a. Påbud om akustiske pinger ved garnfiske i statistikkområde 00 (Vestfjorden)
Ved fiske for omsetning med garn innenfor statistikkområde 00 (Vestfjorden) er det fra og med 1. januar til og med 30. april påbudt med akustiske pinger på redskapet. Påbudet gjelder ikke for fiske etter rognkjeks og kveite.

Akustiske pinger skal festes i flytelinen på garnene. Det skal ikke være større avstand mellom de akustiske pingerne enn 200 meter. Akustiske pinger skal ha et frekvensområde mellom 50 kHz - 140 kHz. Signalstyrken for hele varigheten av signalet skal være større enn 145 dB + 5 dB @ 1m. Signalets lengde skal være større enn 300 millisekunder og ha et intervall mellom signaler på 4 - 12 sekunder.»

Økonomiske og praktiske konsekvenser

Antall akustiske pinger et fartøy må anskaffe vil være avhengig av hvor mange garn som benyttes. Som et eksempel vil et garn være typisk 27,5 meter og en sjark vil gjerne benytte 100 garn. Med en avstand på 200 meter mellom pingerne, må det beregnes 14 pinger, noe som vil koste i størrelsesorden kr. 11 000 – kr. 14 000. kr. 800 – kr. 1000 inklusive 25 % mva per enhet og frakt må påregnes. Det er pt. Ingen forhandlere av pinger i Norge i følge Fiskeridirektoratet. I den senere tid, har det dog kommet Sjømatbedriftene for øret at det er kommet pinger på markedet via norske leverandører. Pingeren har garantitid på 12 måneder og en batterilevetid på omtrent 6 måneder, det opplyses ikke hvilke type batteri(er) som benyttes eller hva et batteri koster. Det opplyses heller ikke om forventet levetid på pinger eller om de har lett for å forsvinne.

Fiskerne som deltok i HI sine forsøk med akustiske pinger, opplyste at de brukte fra noen få til inntil 90 minutter ved førstegangs montering på garnene. Etter første gangs montering medførte det imidlertid lite ekstraarbeid. Noen fiskere opplyste at pingerne festet seg i garnmaskene og medførte ekstra slitasje/rivning av garn ved setting og haling.

USA er et viktig marked for eksport av norsk sjømat. Direkte eksport av all norsk sjømat til USA var 6,7 milliarder kroner og nesten 80 tusen tonn produktvekt i 2019. Dette plasserte USA som fjerde største markedet målt i verdi, og tiende største målt i volum for direkte eksport av sjømat fra Norge.

Torsk utgjorde en samlet direkte eksportverdi på 240 millioner kroner i 2019. Det ble eksportert nærmere 7 000 tonn torsk rundvekt til USA i 2019.

Konsekvensene av å ikke innføre tiltak for å redusere bifangst av niser kan dermed føre til importrestriksjoner på torsk til USA. I henhold til det amerikanske importregelverket vil USA kreve sertifikater for (norsk) eksport av for eksempel torsk som beviser at den ikke stammer fra garn, dersom fisk og fiskeprodukter fra garnfiskeriene blir omfattet av et importforbud. Det kan også få konsekvenser for MSC-sertifiseringen.

Sjømatbedriftenes vurdering:

Sjømatbedriftene ser behovet for å kunne dokumentere bifangst av sjøpattedyr – dette særlig opp mot markedet i USA, men også med tiden mot andre markeder internasjonalt. Sjømatbedriftene finner det også prinsipielt viktig i seg selv at man unngår uønsket bifangst, det være seg sjøpattedyr eller andre arter. Når veien for å dokumentere dette tilsynelatende er mest kortreist ved bruk av pingere i garnfiske i et utvalgt område, kan dette fremstå som det mest hensiktsmessige valget. Sjømatbedriftene mener at beslutninger som iligger noen plikter, påbud eller forbud bør være godt begrunnet i forskning. Med dette som utgangspunkt mener Sjømatbedriftene at det er veldig viktig at uønsket bifangst av sjøpattedyr faktisk blir rapportert på nasjonalt plan. Sjømatbedriftene ønsker for øvrig å påpeke at det fremstår som en forskjellsbehandling at det kun er de som utøver fisket av en viss type i et visst område som må følge dette påbudet. Pingerne fremstår i utgangspunktet som en rimelig investering, både hva angår innkjøpspris og tid medgått til montering. Sjømatbedriftene ønsker å bemerke at det er bekymringsverdig at det ikke er utredet nærmere hvilke vedlikeholdskostnader det er på utstyret og heller ikke om dette er utstyr som lett kan forsvinne. Sistnevnte både med tanke på kostnad ved innkjøp av erstatningsenheter og med tanke på nedbrytingstid i sjøen. Dersom det skulle vise seg at man mister mange enheter i løpet av en normal sesong med normal bruk,

mener vi at det kan vri seg til uforholdsmessig, både med tanker på kostnader til fisker og belastning på miljøet.

Sjømatbedriftenes konklusjon:

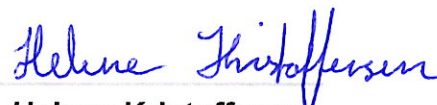
Sjømatbedriftene støtter fiskeridirektoratets foreslåtte tiltak for å redusere bifangst av sjøpattedyr. Sjømatbedriftene viser til ovennevnte innspill vedrørende tap av utstyr i sjø, og mener det er hensiktsmessig å innføre det som et prøveprosjekt med den hensikt å kartlegge tap av utstyr og vedlikeholdskostnad av utstyr. Dette før en generell innføring. Samtidig mener Sjømatbedriftene at en innstramning av rapporteringsplikten vedrørende fangst av uønskede sjøpattedyr vil bidra til bedre grunnlag for forskning og generelt bedre informasjon ut til de som skal utøve fiske.

Trondheim 04.09.2020

Med vennlig hilsen
Sjømatbedriftene

Robert Eriksson
Administrerende Direktør

Helene Kristoffersen
Fagsjef fangstbasert industri